

Postupak donošenja zakona u Hrvatskom saboru

Sekula, Ivona

Undergraduate thesis / Završni rad

2018

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **Polytechnic Nikola Tesla in Gospić / Veleučilište Nikola Tesla u Gospiću**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://um.nsk.hr/um:nbn:hr:107:918903>

Rights / Prava: [In copyright](#)/[Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2024-11-25**

Repository / Repozitorij:

[Polytechnic Nikola Tesla in Gospić - Undergraduate thesis repository](#)

VELEUČILIŠTE „NIKOLA TESLA“ U GOSPIĆU

Ivona Sekula

POSTUPAK DONOŠENJA ZAKONA U HRVATSKOM SABORU

LAW OF PROCEDURE IN THE CROATIAN PARLIAMENT

Završni rad

Gospić, 2018

VELEUČILIŠTE „NIKOLA TESLA“ U GOSPIĆU

Upravni odjel

Stručni upravni studij

POSTUPAK DONOŠENJA ZAKONA U HRVATSKOM SABORU

LAW OF PROCEDURE IN THE CROATIAN PARLIAMENT

Završni rad

MENTOR :

Dr.sc. Branislav Šutić, prof.,v.šk.

STUDENT :

Ivona Sekula

MBS:0296015681

Gospić, svibanj, 2018.

Veleučilište „Nikola Tesla“ u Gospiću

Upravni odjel

Gospić, 19.03.2018.

Z A D A T A K

za završni rad

Pristupniku Ivoni Sekuli MBS: 0296015681

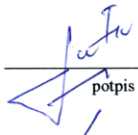
Studentu stručnog studija Upravni izdaje se tema završnog rada pod nazivom

Postupak donošenja zakona u Hrvatskom Saboru

Sadržaj zadatka :

Nastanak Sabora kroz povijest; Prvi saziv Sabora Socijalističke Republike Hrvatske; O Saboru; Ustrojstvo Sabora; Sjednice Sabora; Radna tijela; Zakonodavni postupak; Prijedlog zakonodavnog postupka; Postupak donošenja zakona; Uloga Vlade Republike Hrvatske u donošenju propisa odnosno zakona; Prijedlog zakona; Amandmani; Glasovanje i odlučivanje.

Završni rad izraditi sukladno odredbama Pravilnika o završnom radu Veleučilišta „Nikola Tesla“ u Gospiću.

Mentor: DR. SC. BRAHUSLAV ŠUTIC, MGR. IŠK zadano: 19.03.2018. , potpis
(ime i prezime) (nadnevak)

Pročelnik odjela: TOJMIŠLAV LOPAC predati do: 30.09.2018. , potpis
(ime i prezime) (nadnevak)

Student: IVONA SEKULA primio zadatak: 19.03.2018. , Ivona Sekula potpis
(ime i prezime) (nadnevak)

Dostavlja se:

- mentoru
- pristupniku

IZJAVA

Izjavljujem da sam završni rad pod naslovom „Postupak donošenja Zakona u Hrvatskom Saboru“ izradila samostalno pod nadzorom i uz stručnu pomoć mentora dr.sc. Branislava Šutića, prof.,vš.

Ivona Sekula

Ivona Sekula
(potpis studenta)

SAŽETAK

Cilj ovog završnog rada je opisati i prikazati postupak donošenja zakona u hrvatskom Saboru.

Što je ustvari zakon? Zakon je pravni akt države kojeg utvrđenim zakonodavnim postupkom donosi predstavničko i zakonodavno tijelo - Hrvatski sabor. Zakon je, nakon Ustava, najviši i najvažniji pravni akt.

Zašto nam trebaju zakoni? Zakoni nam trebaju kako bismo uredili društvene odnose u svim područjima života. Njima se utvrđuju pravila obvezujuća za sve građane. Pred zakonom su svi građani jednaki.

Postupak donošenja zakona pokreće se dostavom prijedloga zakona predsjedniku Sabora koji zatim upućuje primljeni prijedlog zakona predsjednicima svih radnih tijela, zastupnicima i predsjedniku Vlade, kada Vlada nije predlagatelj. Pravo predlaganja ima svaki zastupnik, klubovi zastupnika i radna tijela Sabora, te Vlada ukoliko to Zakonom nije drugačije propisano. Prilikom obrazlaganja nužnosti donošenja zakona, predlagatelj se može pozivati i na predstavke i prijedloge koje, u skladu s Ustavom Republike Hrvatske, imaju pravo podnositi građani Republike Hrvatske državnim i drugim javnim tijelima, a u svom sadržaju ukazuju na potrebu donošenja ili izmjene pojedinog zakona.

Ključne riječi: *Zakon, postupak donošenja zakona, pravo predlaganja*

ABSTRACT

The purpose of this final work to describe and portray the process of adoption of laws in the Croatian Parliament.

What is actually the law? The law is the regulatory legal act of the state, which established legal order brings a representative and legislative body of the Croatian Parliament. The law, after the Constitution, the highest and most important legal act.

Why do we need laws? The laws we need that we change the social relations in all spheres of life. They set the rules binding on all citizens. Before the law all citizens are equal.

The procedure for adoption of laws starts with the delivery of the proposed bill of the Parliament speaker, which then sends the accepted bill of Chairpersons of all working bodies, MPs and the President of the Government, when the Government is not the initiator. Right to make has a representative, the clubs, the deputies and working bodies of the Parliament and the Government. In justifying the necessity of passing the law, the applicant may refer to petitions and proposals that, in accordance with the Croatian Constitution, have the right to submit the citizens of the Croatian government and other public bodies, and their contents indicate the need for the adoption or amendment of a particular law.

Keywords: Law, Law Enforcement Procedure, Right of Proposition

SADRŽAJ

1. UVOD.....	1
2. NASTANAK SABORA KROZ POVIJEST	2
2.1. Hrvatski građanski sabor od 1848. do 1918. Godine	4
2.2. Narodni Sabor 1944.-1947. Godine	5
2.3. Sabor 1947.-1990. Godine.....	6
3. PRVI SAZIV SABORA SOCIJALISTIČKE REPUBLIKE HRVATSKE	8
4. O SABORU	9
5. USTROJSTVO SABORA.....	11
6. SJEDNICE SABORA	14
7. RADNA TIJELA.....	15
8. ZAKONODAVNI POSTUPAK.....	17
9. PRIJEDLOG ZAKONODAVNOG POSTUPKA	18
10. POSTUPAK DONOŠENJA ZAKONA	21
11. ULOGA VLADE RH U DONOŠENJU PROPISA ODNOSNO ZAKONA.....	22
10.1. Uloga Vlade.....	22
10.2. Akti Vlade	23
12. PRIJEDLOG ZAKONA	27
11.1. Razmatranje u radnim tijelima	27
11.2. 1. čitanje	28
11.3. Konačni prijedlog zakona.....	30
11.4. Primjena odredbi ovog Poslovnika.....	30
11.5. 2.čitanje	31
11.6. 3.čitanje	32
11.7. Hitni postupak	32
11.8. Organski zakoni.....	33
12. AMANDMANI	34
12.1.Glasovanje o amandmanima.....	34
12.2. Vjerodostojno tumačenje zakona.....	35
13. GLASOVANJE I ODLUČIVANJE	37
13.1. Većinom glasova svih zastupnika Sabor donosi.....	37
13.2. Dvotrećinskom većinom glasova Sabor donosi.....	37

13.3. Objava zakona	38
14. ZAKLJUČAK.....	39
15.LITERATURA	40
16. POPIS SLIKA	42

1. UVOD

Postupak donošenja zakona propisan je Ustavom Republike Hrvatske i Poslovníkom Hrvatskoga sabora.

Postupak donošenja zakona pokreće se podnošenjem prijedloga zakona predsjedniku Sabora. Pravo predlaganja zakona ima svaki zastupnik, klubovi zastupnika, radna tijela Sabora te Vlada osim ako je Ustavom Republike Hrvatske, Poslovníkom ili zakonom propisano da pojedini prijedlog mogu podnijeti samo određena tijela ili određeni broj zastupnika. Predsjednik Sabora dostavlja primljeni prijedlog zakona predsjednicima svih radnih tijela, svim zastupnicima, a i predsjedniku Vlade kada Vlada nije predlagatelj. (<http://www.sabor.hr/postupak-donosjenja-akata>)

Sabor može posebnim zaključkom odrediti da se u radnim tijelima provede, na osnovi ocjene stanja u pojedinim područjima te izloženih teza o mogućim normativnim rješenjima, a uz potrebna obrazloženja, prethodna rasprava o razlozima za donošenje zakona i o osnovnim pitanjima koja treba urediti zakonom. Prethodna se rasprava može provesti i na sjednici Sabora. Nakon provedene prethodne rasprave sva stajališta, mišljenja i prijedlozi dostavljaju se predlagatelju koji je obvezan pri izradi prijedloga zakona uzeti ih u obzir te posebno obrazložiti one koje nije mogao prihvatiti. (<http://www.sabor.hr/postupak-donosjenja-akata>)

Predlagatelj zakona obvezan je izvijestiti predsjednika Sabora tko će u radnim tijelima i Saboru davati obavijesti i objašnjenja, odnosno potrebna obrazloženja o podnesenom prijedlogu zakona.

Tekst prijedloga zakona sadrži rješenja u obliku pravnih odredbi. Pojedina se rješenja mogu predložiti alternativno, s potrebnim obrazloženjima svake od predloženih alternativa. Predsjednik Republike odlukom proglašava zakone u roku od osam dana od dana kada su izglasani u Hrvatskom saboru. Ukoliko predsjednik Republike smatra da proglašeni zakon nije u skladu s Ustavom, može pokrenuti postupak za ocjenu ustavnosti zakona pred Ustavnim sudom.

Zakoni se, prije nego što stupe na snagu objavljuju u „Narodnim novinama“, službenom listu Republike Hrvatske. (<http://www.sabor.hr/postupak-donosjenja-akata>)

2. NASTANAK SABORA KROZ POVIJEST

Još od 9. stoljeća hrvatski narodi su kao znak očitovanja svoje samosvijesti kako bi pokazali svoj politički položaj formirali svoje narodne zborove koji su u dugom povijesnom razdoblju poprimali različita obilježja i tako sve do formiranja Sabora kao suvremenog predstavničkog tijela svog naroda koje je činilo hrvatsko plemstvo. (<http://www.sabor.hr/povijest>)

Prvi poznati Sabor sa sačuvanim zapisnikom i zaključcima sa njega održan je u Zagrebu 19. travnja 1273. godine. Na tom prvom Saboru utvrđen je i njegov naziv za kojeg je dogovoreno da se zove: Opći Sabor čitave Kraljevine, a odluke koje je donosio taj Sabor nazvale su se Odredbe sa zakonskom snagom (statuta et constitutiones) a sve te odluke Sabora je potvrđivao ban sa svojim pečatom.

Na tom Saboru donesene su odluke o porezima, dizanju općeg ustanka, sudovanju, obrani zemlje i ostalim javnim davanjima. Zaključci sa tog Sabora potpuno su sačuvani i prvi poznati u takvom osnovanom Saboru, pa je tako prijepis Zaključaka sa tog Sabora Kraljevine Slavonije održanog u Zagrebu 19. travnja 1273. godine potvrdio i ban Matija. Prijepis je sačuvan kod Čazmanskog kaptola iz 1350. godine. (Ilišin, V., Hrvatski sabor 2000.: strukturne značajke i promjene, Institut za društvena istraživanja, Zagreb, Hrvatska). (<http://www.sabor.hr/povijest>)

Nadalje povijest Sabora spominje se i kod izbora Ferdinanda I, inače češkog kralja i nadvojvode austrijskog za kralja Hrvatske, koji je izabran na saboru u Cetinu 1. siječnja 1527. godine, koji je sa državnog pogleda na ta zbivanja bio osobito značajan.

Tim činom Sabor je na hrvatsko prijestolje izabrao habsburšku dinastiju nakon vladavine stoljeća mađarskih kraljeva.

Nakon ovih događanja Sabor je prerastao u institucionaliziranu skupštinu hrvatskog staleža i redova, a u njemu su se rješavala osnovna državopravna pitanja i koji je potom postao dokaz državnosti tadašnje Kraljevine Hrvatske, Dalmacije i Slavonije. (<http://www.sabor.hr/povijest>)

Uz naziv Sabora iz 1273. godine, Opći Sabor cijele Kraljevine Slavonije nalazimo i naziv *Conventus generalis*¹, a u nekim slučajevima i *Diaeta* ili čak *Congresus*.

Nakon 1558. godine Sabor je dobio redovito ime Sabor Kraljevine Hrvatske i Slavonije, a od 1968. godine dobio je konačno svoj puni naziv Sabor Kraljevine Hrvatske, Dalmacije i Slavonije. (<http://www.sabor.hr/povijest>)

Sabor Kraljevine Hrvatske, Dalmacije i Slavonije mogao je sazvati samo Ban a u čijem radu su mogli sudjelovati samo Staleži i Redovi. Sabor je funkcionirao kao neka vrsta jednodomne skupštine, a sami sabornici su svi redom uživali nepovredivost koja im je bila osigurana takozvanim „Slobodnim prolazom.“

Ban je Sabor sazivao jednom godišnje ili eventualno dva puta a u doba rata sazivao ga je i češće. Godine 1527. Ban je sazvaio staleže kako bi samostalno birali kralja, a to su ponovili još jednom i to 1712. godine kada je Sabor donio odluku da se nasljedno pravo može prenijeti i na žensku lozu dinastije Habsburgovaca a koja odluka je poznata i kao Pragmatična sankcija ili Ustanova o ženskom nasljeđivanju habsburške kuće u Kraljevini Hrvatskoj.

U to vrijeme djelovanja Hrvatskog Sabora službeni jezik je bio latinski a tek 1843. godine prvi put u Saboru hrvatskim jezikom počeo je govoriti Ivan Kukuljević Sakcinski, koji govor je kasnije proglašen znamenitim jer je on tada prvi put javno u Saboru zatražio da se u Saboru govori Hrvatskim jezikom. To je ujedno bio i početak sve izraženijih zahtjeva da se u Sabor uvede Hrvatski jezik kao službeni jezik koji je ujedno i narodni jezik Hrvatskog naroda i kulture a to je ujedno u prvi pokretanje postupnog prevladavanja hrvatske svijesti o potpunoj hrvatskoj samostalnosti i potpunom upravnoj samostalnosti Kraljevine Hrvatske, Dalmacije i Slavonije. Posljednji staleški Sabor 1847. godine hrvatski jezik proglašen je diplomatskim odnosno službenim jezikom i time je zamijenjen do tada korišteni latinski jezik. (<http://www.sabor.hr/povijest>)

¹ Opća skupština (UN).

Glavni organi Ujedinjenih naroda, ona je sadržavala sve Organizacije Ujedinjenih naroda. Osnivanje skupštine je 10. siječnja 1946. godine.

2.1. Hrvatski građanski sabor od 1848. do 1918. Godine

Te revolucionarne 1848². godine kada je Hrvatska izgubila svoje predstavničko tijelo, u Hrvatskoj su se oblikovale prve moderne stranke. O novoj nacionalnoj svijesti tih godina svjedoči i veliki broj zapamćenih zastupničkih govora kojim su se htjeli osigurati uvjeti za samostalnim odlučivanjem vodećih društvenih snaga. (Budak, N., (2010) Hrvatski Sabor, Leykam international, Zagreb)

Niz blistavih zastupničkih govora svjedoči o nacionalnoj i državnoj svijesti, ali i želji vodećih društvenih snaga u Hrvatskoj da političkim okvirom osiguraju uvjete u kojima će moći same odlučivati o uključivanju Hrvatske u europske razvojne procese. Koliko je Sabor u to vrijeme bio ne samo politički, nego i intelektualni reprezent, govori činjenica da je Sabor sazvan 1861. godine prozvan "velikim" i "najintelektualnijim" Saborom. Tom prigodom donesen je i zakon (nazvan čl. 42.) prema kojem Ugarska mora priznati zemljišnu cjelovitost te samostalnost Hrvatske u poslovima uprave, sudstva, školstva i bogoštovlja.

Zasjedanje Sabora 1918. godine kao nositelj suvereniteta na čitavom ondašnjem teritoriju Hrvatske, Sabor donosi povijesnu odluku 29. listopada 1918. godine o raskidu stoljetnih državopravnih veza Hrvatske s kraljevinom Ugarskom i carevinom Austrijom. Istodobno je odlučeno i o pristupanju Hrvatske novoj Državi Slovenaca, Hrvata i Srba uz priznavanje vrhovne vlasti Narodnog vijeća. (Budak, N., (2010) Hrvatski Sabor, Leykam international, Zagreb)

Kasnije Sabor, međutim, nikada nije potvrdio ulazak Hrvatske u državnu zajednicu s Kraljevinom Srbijom i Crnom Gorom. (Budak, N., (2010) Hrvatski Sabor, Leykam international, Zagreb)

² Hrvatskoj je 1848. obilježena revolucionarnim gibanjima u kojima su istaknuti nacionalni, socijalni i politički zahtjevi. Hrvatski zahtjevi u velikoj su mjeri bili uvjetovani postavljanjem mađarskih nacionalnih zahtjeva, posebice prijedloga ustavnoga zakona Ugarskog sabora kojim se zahtijevalo centraliziranje Ugarske s mađarskim kao službenim jezikom, a u kojoj bi Slavonija postala sastavnim dijelom Ugarske dok bi Hrvatska imala pokrajinsku autonomiju.

2.2. Narodni Sabor 1944.-1947. Godine

Nakon tog povijesnog zasjedanja Sabora 1918. godine Sabor je ponovno sazvan tek ratne 1942. godine kada se tijekom iste godine sastao tri puta sazvaio ga je Ante Pavelić koji je u to vrijeme drugog svjetskog rata autokratski vladao tadašnjom Nezavisnom Državom Hrvatskom (NDH) koja je sklopila savez sa fašističkim zemljama Njemačkom i Italijom 10. travnja 1941. godine. (Budak, N., (2010) Hrvatski Sabor, Leykam international, Zagreb)

Tadašnji saziv Sabora brojio je ukupno 207 zastupnika a na tom zasjedanju Sabora bilo je prisutno 150 zastupnika koji su izabrani na izborima 1938. Godine kao članovi Hrvatske Stranke Prava, ustaški čelnici i predstavnici njemačke narodne skupine U radu tadašnjeg Sabora. (Budak, N.,

Tadašnji saziv Sabora u to ratno vrijeme trebao je poslužiti samo kao predstava kako bi se proglasila Nezavisna Država Hrvatska u kojoj bi stvarnu vlast predstavljao samo jedna osoba i to Ante Pavelić a rad Sabora nakon toga ugasio u mjesecu Prosincu iste godine jer je iz tog razloga i sazvan nakon stanke od 20 godina.

Tijekom II svjetskog rata Hrvatska je bila pod kontrolom antifašističkog pokreta odnosno Zemaljskog antifašističkog vijeća narodnog oslobođenja Hrvatske skraćenicom ZAVNOH³ koje je obavljalo vrhovnu zakonodavnu i izvršnu funkciju, a 1945. godine nakon završetka II svjetskog rata u mjesecu svibnju ZAVNOH počinje izdavati zakonske akte koji su zamijenili dotadašnje Upute. (Budak, N., (2010) Hrvatski Sabor, Leykam international, Zagreb)

U svom četvrtom zasjedanju Sabora tijekom II svjetskog rata ponovno se sastao ZAVNOH 24. i 25. srpnja 1945. godine u Sabornici na Markovom trgu kada se donosi zakon o promjeni njegovog naziva koji se mijenja u Narodni sabor Hrvatske a sve kako bi se naglasio povijesni nastavak hrvatskog zakonodavnog tijela kao predstavnika Hrvatskog državnog suvereniteta.

³ Zemaljsko antifašističko vijeće narodnog oslobođenja Hrvatske (kratica ZAVNOH, koja je i poimeničena: Zavnoh), bilo je najviše tijelo narodne vlasti u Hrvatskoj tijekom antifašističkoga rata. Prvo zasjedanje održano je u Otočcu i na Plitvičkim jezerima (13.–14. lipnja 1943). ZAVNOH je formalno preuzeo funkciju najvišega političkog tijela Narodnooslobodilačkoga pokreta, ali je de facto obavljao i funkciju najvišega organa vlasti Hrvatske.

2.3. Sabor 1947. - 1990. godine

Prvi Ustav⁴ Narodne Republike Hrvatske na sjednici triju vijeća Sabora Socijalističke Republike Hrvatske 1978. godine definirao je Sabor kao jednodomno vrhovno tijelo državne vlasti. (Budak, N., (2010) Hrvatski Sabor, Leykam international, Zagreb)

Nakon ovoga Ustavnim zakonom ustrojstvo i struktura sabora često su mijenjani pa je tako 1953 godine Sabor preustrojen u dva doma i to Republičko Vijeće i Vijeće proizvođača, a Ustavom Socijalističke Republike Hrvatske 1963. Godine Sabor se sastojao od čak pet vijeća i to:

- Republičko vijeće,
- Privrednog vijeća,
- Prosvjetno-kulturnog vijeća,
- Socijalno-zdravstvenog vijeća i
- Organizaciono-političkog vijeća.

Godine 1971. Ustavnim amandmanom proširena su prava i dužnosti Republike Hrvatske unutar Jugoslavenske federacije pa je tako iste godine osnovano i Predsjedništvo Sabora Socijalističke Republike Hrvatske koje je kao novoosnovano tijelo predstavljalo Republiku Hrvatsku u inozemstvu. Sabor je također Ustavom iz 1974, godine predodređen u Organ društvenog samoupravljanja u najviši organ vlasti Hrvatske i tada se Sabor organizira u tri vijeća i to:

- Vijeće udruženog rada koje broji 160 zastupnika,
- Vijeće općina, u kojem svaka općina i zajednica ima po jednog delegata i

⁴ Godina 1990. ostat će zabilježena u hrvatskoj povijesti kao godina donošenja prvoga Ustava neovisne Republike Hrvatske. Kao ciljevi Ustava zacrtani su: određenje Hrvatske kao suverene države hrvatskoga naroda i njezinih državljana pripadnika drugih naroda i manjina, države parlamentarne demokracije, vladavine prava i tržišnog gospodarstva.

-Društveno političko vijeće koje se sastoji od 80 zastupnika

Uza sve te ovlasti kao najvišeg tijela državne vlasti od 1947. do 1990. godine Sabor to praktično nije nikada ni bio jer je sva vlast tadašnjeg jednostranačkog sustava bila u Centralnom Komitetu (Komunističke partije⁵). (<http://www.sabor.hr/povijest>, Budak, N., (2010) Hrvatski Sabor, Leykam international, Zagreb)

⁵ Komunistička partija Hrvatske osnovana je 1937. godine kao dio Komunističke partije Jugoslavije. Komunistička partija ili komunistička stranka su izrazi koji se rabe za političku stranku koja se zalaže za praktičnu primjenu komunističke ideologije, odnosno uspostavljanje komunističkog državnog uređenja. Naziv dolazi od Manifesta Komunističke partije koga su 1848. napisali Karl Marx i Friedrich Engels. U Hrvatskoj je 2013. osnovana nova Komunistička partija Hrvatske.

3. PRVI SAZIV SABORA SOCIJALISTIČKE REPUBLIKE HRVATSKE

Prvi saziv Sabora Socijalističke Republike Hrvatske konstituiran je 30.5.1990., nakon prvi višestranačkih izbora, koji su bili organizirani u dva kruga (22. i 23. travnja, te 6. i 7. svibnja) u izbornim jedinicama s jednim mandatom. Izabrano je 356 zastupnika, u tri vijeća od kojih je ustrojen Sabor Socijalističke Republike Hrvatske; u Društveno-političko vijeće biralo se 80, u Vijeće udruženog rada 160, a u Vijeće općina 116 zastupnika (na izborima 115, 29. lipnja 1990. verificiran je jedan dodatni mandat) . (Odluka o verifikaciji mandata zastupnika Društveno-političkog vijeća Sabora Socijalističke Republike Hrvatske, NN 25/90.)

Na izbornim listićima kao ozbiljni kandidati za predstavnike građana Hrvatske našle su se sljedeće stranke: Hrvatska demokratska zajednica (HDZ), Hrvatska seljačka stranka (HSS), Savez komunista Hrvatske - stranka demokratskih promjena (SKH-SDP) i Socijalistička stranka Hrvatske (SSH), te Koalicija narodnog sporazuma (KNS) koju su činile sljedeće stranke: Hrvatski socijalno-liberalni savez⁶ (HSLs), Socijaldemokratska stranka Hrvatske (SDSH), Hrvatska kršćansko-demokratske stranka (HKDS), Hrvatska demokratska stranka (HDS) te nestranačke osobe Savka Dabčević-Kučar, Miko Tripalo i drugi.

Ukupno je u izornoj utrci sudjelovalo 1705 kandidata, 33 političke stranke i 16 raznih udruženja. Bitno je napomenuti da se Društveno političko vijeće smatralo pandanom kasnijih saziva Zastupničkog doma Sabora. (V. ILIŠIN, Strukturna dinamika hrvatskog parlamenta, Politička misao 03/1999., str. 2.)

. Izbori za DPV održani su u dva kruga u jednomandatnim izbornim jedinicama (ukupno 80 jedinica). Zakonski prag za drugi krug bio je 7%. (Državno izborno povjerenstvo, Izborna enciklopedija, Rezultati izbora za Društveno-političko vijeće (DPV) Sabora Socijalističke Republike Hrvatske 1990. Godine). Mandat zastupnicima trajao je od konstituiranja Sabora 30.5.1990.

⁶ Kasnije mijenja ime u Hrvatska socijalno-liberalna stranka (HSLs)

4. O SABORU

Hrvatski Sabor je predstavničko tijelo građana i nositelj zakonodavne vlasti u Republici Hrvatskoj. Temeljem članka 71. Ustava Republike Hrvatske određeno je da je Hrvatski Sabor predstavničko tijelo građana i nositelj zakonodavne vlasti u Republici Hrvatskoj i ono je jednodomno zakonodavno tijelo (parlament).

Hrvatski sabor:

- 1) odlučuje o donošenju i promjeni Ustava,
- 2) donosi zakone,
- 3) donosi državni proračun,
- 4) odlučuje o ratu i miru,
- 5) donosi akte kojima izražava politiku Hrvatskoga sabora,
- 6) donosi Strategiju nacionalne sigurnosti i Strategiju obrane Republike Hrvatske,
- 7) odlučuje o promjeni granica Republike Hrvatske,
- 8) raspisuje referendum,
- 9) obavlja izbore, imenovanja i razrješenja, u skladu s Ustavom i zakonom,
- 10) nadzire rad Vlade Republike Hrvatske i drugih nositelja javnih dužnosti odgovornih Hrvatskom saboru, u skladu s Ustavom i zakonom,
- 11) daje amnestiju za kaznena djela,
- 12) obavlja druge poslove utvrđene Ustavom.

Ustav Republike Hrvatske člankom 72. određuje da Hrvatski Sabor može imati najmanje 100, a najviše 160 zastupnika koji se, na temelju općeg i jednakoga biračkog prava, biraju neposredno tajnim glasovanjem. Zastupnici se u Hrvatski Sabor biraju na vrijeme od četiri godine, nemaju obvezujući mandat i imaju imunitet nepovredivosti.

Hrvatski Sabor redovito zasjeda dva puta godišnje i to: Prvi puta između 15. Siječnja i 15. Srpnja, a drugi put između 15. Rujna i 15. Prosinca. (Budak, N., (2010) Hrvatski Sabor, Leykam international, Zagreb)

Izvanredno, Hrvatski Sabor može zasjedati na zahtjev predsjednika-ce Republike, Vlade Republike Hrvatske ili većine zastupnika. Predsjednik Hrvatskoga Sabora može, uz

prethodno pribavljeno mišljenje klubova zastupnika parlamentarnih stranaka, sazvati Hrvatski Sabor na izvanredno zasjedanje.

Aktualni, deveti saziv Hrvatskog sabora konstituiran je 14. Listopada 2016. godine na temelju rezultata izbora za zastupnike u Hrvatski Sabor, održanih 11. rujna 2016. godine u dvanaest izbornih jedinica. Na temelju glasova građana u Hrvatski Sabor je izabran 151 zastupnik a trenutni predsjednik Hrvatskog Sabora je g. Gordan Jandroković koji je dvanaesti predsjednik Hrvatskog Sabora od njezine neovisnosti. (<http://www.sabor.hr/Default.aspx?sec=351>)

5. USTROJSTVO SABORA

Unutarnje ustrojstvo Hrvatskoga Sabora određeno je Poslovníkom. Hrvatski Sabor prema svom poslovniku ima predsjednika te od dva do pet potpredsjednika i svi zajedno čine predsjedništvo. Predsjednik Sabora obično je iz redova parlamentarne većine.

Predsjednik Sabora:

- 1) predstavlja Hrvatski sabor,
- 2) saziva i predsjedava sjednicama Sabora,
- 3) upućuje prijedloge ovlaštenih predlagatelja u propisani postupak,
- 4) predlaže dnevni red sjednice Sabora,
- 5) brine se o postupku donošenja zakona i drugih akata,
- 6) usklađuje rad radnih tijela,
- 7) potpisuje zakone i druge akte koje donosi Sabor,
- 8) upućuje donesene zakone Predsjedniku Republike radi proglašenja,
- 9) brine o odnosima Sabora i Vlade,
- 10) supotpisuje rješenje o imenovanju predsjednika Vlade i imenovanju članova Vlade,
- 11) prihvaća se pokroviteljstva u svojstvu predsjednika Sabora,
- 12) odobrava, vodeći računa o raspoloživim sredstvima, putovanja zastupnika izvan države kad mu je u svojstvu zastupnika poziv upućen od neke državne ili inozemne organizacije,
- 13) usklađuje rad stalnih izaslanstava Sabora u međunarodnim parlamentarnim i drugim institucijama,
- 14) na prijedlog klubova zastupnika određuje sastav privremenih izaslanstava Sabora u posjeti stranim predstavničkim tijelima i organizacijama,
- 15) određuje sastav privremenog izaslanstva u slučaju kad je u inozemstvo pozvan kao predsjednik Sabora,
- 16) određuje predstavnike Sabora u svečanim i drugim prigodama,
- 17) na prijedlog tajnika Sabora podnosi zahtjev za osiguranje sredstava za rad Sabora i Stručne službe Sabora,
- 18) brine se o zaštiti prava i o ispunjavanju dužnosti zastupnika,
- 19) prima prisege izabranih i imenovanih dužnosnika, kada je to određeno zakonom ili ovim Poslovníkom,

- 20) Potpredsjednici Sabora pomažu u radu predsjedniku Sabora te obavljaju poslove iz njegova djelokruga na koje ih on ovlasti.
- 21) Predsjednik i potpredsjednici Sabora čine Predsjedništvo Sabora. Na sjednice predsjedništva mogu se potvati tajnik Sabora i predsjednici radnih tijela i predsjednici klubova zastupnika. (<http://www.sabor.hr/Default.aspx?sec=482>)

Hrvatski Sabor također ima i tajnika . Sabor ga imenuje i razrješava te dužnosti a imenuje se na rok od četiri godine . Izabrani tajnik donosi Poslovnik o unutarnjem redu Sabora i on je ujedno odgovoran za obavljanje poslova stručnih službi, osiguravanja financijskih sredstava i obavlja druge poslove propisane Pravilnikom za koje je odgovoran direktno Saboru. (Budak, N., (2010) Hrvatski Sabor, Leykam international, Zagreb)

Sabor je također pored ostalih poslova zadužen i za osnivanje stručnu službu za obavljanje stručnih, administrativnih, sigurnosnih, tehničkih i drugih poslova, a njihov rad usmjerava i usklađuje također tajnik Sabora i odgovoran je za njihov rad.

Poslove Stručne službe obavljaju službenici razvrstani u unutarnje ustrojstvene jedinice u:

- 1) Tajništvu Sabora
- 2) Uredu predsjednika Sabora
- 3) Uredima potpredsjednika Sabora
- 4) Uredu za protokol Sabora i
- 5) Uredu za međunarodne i europske poslove

Tajništvo Sabora poslove i zadaće obavlja putem sljedećih zasebnih jedinica:

- 1) Ureda tajnika Sabora
- 2) Službe radnih tijela
- 3) Službi klubova zastupnika
- 4) Službe za pripremu i obradu sjednica Sabora
- 5) Službe za pripremu akata Sabora za objavu
- 6) Službe za pravne poslove i ljudske potencijale

- 7) Službe za medije
- 8) Službe za građane
- 9) Informacijsko-dokumentacijske službe, istraživanja i mrežnih informacija
- 10) Knjižnice
- 11) Službe za opće poslove
- 12) Straže

Posebna zaduženja:

- 1) Mjerodavna službena osoba za rješavanje ostvarivanja prava na pristup informacijama u Hrvatskome saboru (14. studenoga 2016.)
- 2) Službenica za zaštitu osobnih podataka u Hrvatskome saboru (29. studenoga 2017.)
- 3) Povjerenica za etiku u Hrvatskome saboru (9. siječnja 2017.)

(<http://www.sabor.hr/Default.aspx?sec=431>)

6. SJEDNICE SABORA

Hrvatski Sabor zasjeda dva puta godišnje: prvi put u periodu od 15. siječnja i 15. srpnja, a drugi put u periodu od 15. rujna i 15. prosinca. Izvan tih rokova Sabor, uz uvjete predviđene Ustavom Republike Hrvatske i Poslovníkom Hrvatskoga Sabora, može održavati izvanredne sjednice. (<http://www.sabor.hr/Default.aspx?sec=36>)

Na početku svakog redovitog zasjedanja Sabora izvodi se himna Republike Hrvatske: "Lijepa naša domovino". Ako Sabor ne odredi drukčije, sjednice Sabora traju dok se ne iscrpi utvrđeni dnevni red, a redni broj sjednice određuje se u nizu za sjednice koje se održavaju u redovitom i izvanrednom zasjedanju, tijekom jednog saziva Sabora.

Za redovite sjednice dostavlja se zastupnicima prijedlog dnevnog reda osam dana prije održavanja sjednice. Iznimno, kad to zahtijevaju osobito opravdani razlozi, predsjednik Sabora može sazvati sjednicu u roku kraćem od osam dana, a dnevni red za tu sjednicu može predložiti i na samoj sjednici. Dnevni red sjednice Sabora predlaže predsjednik Sabora. Na predloženi dnevni red, koji je upućen uz poziv za sjednicu, moguće je podnijeti pisani prigovor, najkasnije jedan dan prije zakazane sjednice Hrvatskoga sabora. Ako u spomenutom roku nije podnesen prigovor, dnevni red se smatra utvrđenim. (<http://www.sabor.hr/Default.aspx?sec=36>)

Ako sjednica Sabora traje dulje od jednog dana, predsjednik Sabora može naknadno predložiti da se dnevni red dopuni novim temama, a dužan je to učiniti na traženje jedne trećine ukupnog broja zastupnika.

O radu sjednice Sabora sastavlja se zapisnik⁷ koji sadrži osnovne podatke o radu te sjednice, sudjelovanju u raspravi prisutnih zastupnika kao i koje odluke su donesene na tim sjednicama. (<http://www.sabor.hr/Default.aspx?sec=36>)

⁷ O radu svake sjednice Sabora donosi se zapisnik. U pravitku su cjeloviti tekstovi zapisnika plenarnih sjednica 9. saziva Hrvatskoga sabora.

7. RADNA TIJELA

Radna tijela Hrvatskoga sabora su odbori i povjerenstva ⁸ osnovana Poslovníkom Hrvatskoga sabora. (Narodne novine 154/2011, Narodne novine 121/2012, Narodne novine 7/2013)

Status radnog tijela imaju i Izaslanstvo Hrvatskoga Sabora u Parlamentarnoj skupštini Vijeća Europe i Izaslanstvo Hrvatskoga Sabora u Parlamentarnoj skupštini NATO-a.

U radnom tijelu Sabora: raspravlja se o prijedlozima i poticajima za donošenje zakona i drugih akata te o drugim pitanjima iz djelokruga Sabora; prati se, u okviru djelokruga radnog tijela, rad Vlade i drugih tijela čiji rad nadzire Sabor sukladno Ustavu i zakonu; raspravlja se o izvješćima tijela i ustanova koja ona temeljem zakona podnose Saboru; nakon provedene rasprave zauzima se stajalište, odnosno utvrđuju se prijedlozi akata i o tome se izvješćuje Sabor; raspravlja se o predstavkama i prijedlozima koje građani podnose Saboru. (<http://www.sabor.hr/radna-tijela>)

Uz radna tijela osnovana Poslovníkom, Hrvatski Sabor može osnovati i druga radna tijela, a odlukom o osnivanju uređuje naziv, sastav, djelokrug i način rada.

Radno tijelo ima predsjednika, potpredsjednika i članove radnog tijela iz reda zastupnika, ako Poslovníkom nije drugačije određeno. Sastav radnog tijela u pravilu odgovara stranačkom sastavu Sabora. U radno tijelo, osim zastupnika, mogu se imenovati i znanstveni, stručni te javni djelatnici koji nemaju pravo odlučivanja na sjednici. Poslovníkom Sabora određeno je u koja se radna tijela imenuju navedeni djelatnici. (Narodne novine 154/2011, Narodne novine 121/2012, Narodne novine 7/2013)

⁸ Odbor za Ustav, Poslovník i politički sustav, Odbor za zakonodavstvo, Odbor za europske poslove, Odbor za vanjsku politiku, Odbor za unutarnju politiku i nacionalnu sigurnost, Odbor za obranu, Odbor za financije i državni proračun, Odbor za gospodarstvo, Odbor za turizam, Odbor za ljudska prava i prava nacionalnih manjina, Odbor za pravosuđe, Odbor za rad, mirovinski sustav i socijalno partnerstvo, Odbor za zdravstvo i socijalnu politiku, Odbor za obitelj, mlade i sport, Odbor za Hrvate izvan Republike Hrvatske, Odbor za ratne veterane, Odbor za prostorno uređenje i graditeljstvo, Odbor za zaštitu okoliša i prirode, Odbor za obrazovanje, znanost i kulturu, Odbor za poljoprivredu, Odbor za regionalni razvoj i fondove Europske unije, Odbor za pomorstvo, promet i infrastrukturu, Odbor za izbor, imenovanja i upravne poslove, Odbor za predstavke i pritužbe, Odbor za međuparlamentarnu suradnju, Odbor za informiranje, informatizaciju i medije, Odbor za ravnopravnost spolova, Odbor za lokalnu i područnu (regionalnu) samoupravu, Mandatno-imunitetno povjerenstvo.

Radno tijelo Sabora obvezno je o svojim primjedbama, mišljenjima, stajalištima i prijedlozima izvijestiti Sabor. Radno tijelo Sabora može, u skladu s Poslovníkom, donijeti poslovnik o svom radu.(<http://www.sabor.hr/radna-tijela>)

8. ZAKONODAVNI POSTUPAK

Posupak je slijedeći:

1. Pokretanje postupka
2. Prijedlog zakona
3. Razmatranje u radnim tijelima
4. Prvo čitanje
5. Konačni prijedlog zakona
6. Drugo čitanje
7. Treće čitanje
8. Hitni postupak
9. Organski zakoni
10. Amandmani
11. Vjerodostojno tumačenje zakona
12. Donošenje državnog proračuna
13. Ostali akti Sabora
14. Glasovanje i odlučivanje
15. Objava zakona
16. Dijagram zakonodavnog postupka

(<http://www.sabor.hr/zakonodavni>)

9. PRIJEDLOG ZAKONODAVNOG POSTUPKA

„Postupak donošenja zakona pokreće se dostavom prijedloga zakona predsjedniku Sabora. Predsjednik Sabora primljeni prijedlog zakona upućuje predsjednicima svih radnih tijela, zastupnicima i predsjedniku Vlade, kada Vlada nije predlagatelj. Pravo predlaganja zakona ima svaki zastupnik, klubovi zastupnika i radna tijela Sabora te Vlada. Prije rasprave o prijedlogu zakona na plenarnoj sjednici Sabora, predsjednik matičnog radnog tijela i Odbora za zakonodavstvo dužni su prijedlog zakona uvrstiti na dnevni red sjednice radnog tijela i provesti raspravu. Radna tijela izjašnjavaju se o svim elementima prijedloga zakona, a Odbor za zakonodavstvo posebno i o ustavnim osnovama zakona. (<http://www.sabor.hr/zakonodavni>.)

Rasprava o prijedlogu zakona provodi se u dva čitanja. Prvo čitanje zakona je prvi dio u postupku donošenja zakona koji se provodi na sjednici Sabora. Ono obuhvaća: uvodno izlaganje predlagatelja, opću raspravu o prijedlogu zakona, raspravu o pojedinostima koja uključuje i raspravu o tekstu prijedloga zakona, raspravu o stajalištima radnih tijela koja su razmatrala prijedlog, kao i donošenje zaključka o potrebi donošenja zakona. Konačni prijedlog zakona predlagatelj je dužan podnijeti u roku od šest mjeseci od dana prihvatanja prijedloga zakona. U suprotnom, smatrat će se da je postupak donošenja zakona obustavljen. Rasprava o konačnom prijedlogu smatra se drugim čitanjem zakona i ono obuhvaća: raspravu o tekstu konačnog prijedloga zakona, raspravu o stajalištima radnih tijela, raspravu o podnesenim amandmanima, odlučivanje o amandmanima te donošenje zakona. (<http://www.sabor.hr/zakonodavni>.)

U slučajevima kada je na tekst konačnog prijedloga zakona podnesen veći broj amandmana ili kada su amandmani takve naravi da bitno mijenjaju sadržaj konačnog prijedloga zakona, provodi se i treće čitanje. Iznimno, zakon se može donijeti po hitnom postupku. Zakoni se po hitnom postupku donose kada to zahtijevaju interesi obrane i drugi osobito opravdani državni razlozi, odnosno kada je to nužno radi sprečavanja ili otklanjanja većih poremećaja u gospodarstvu.

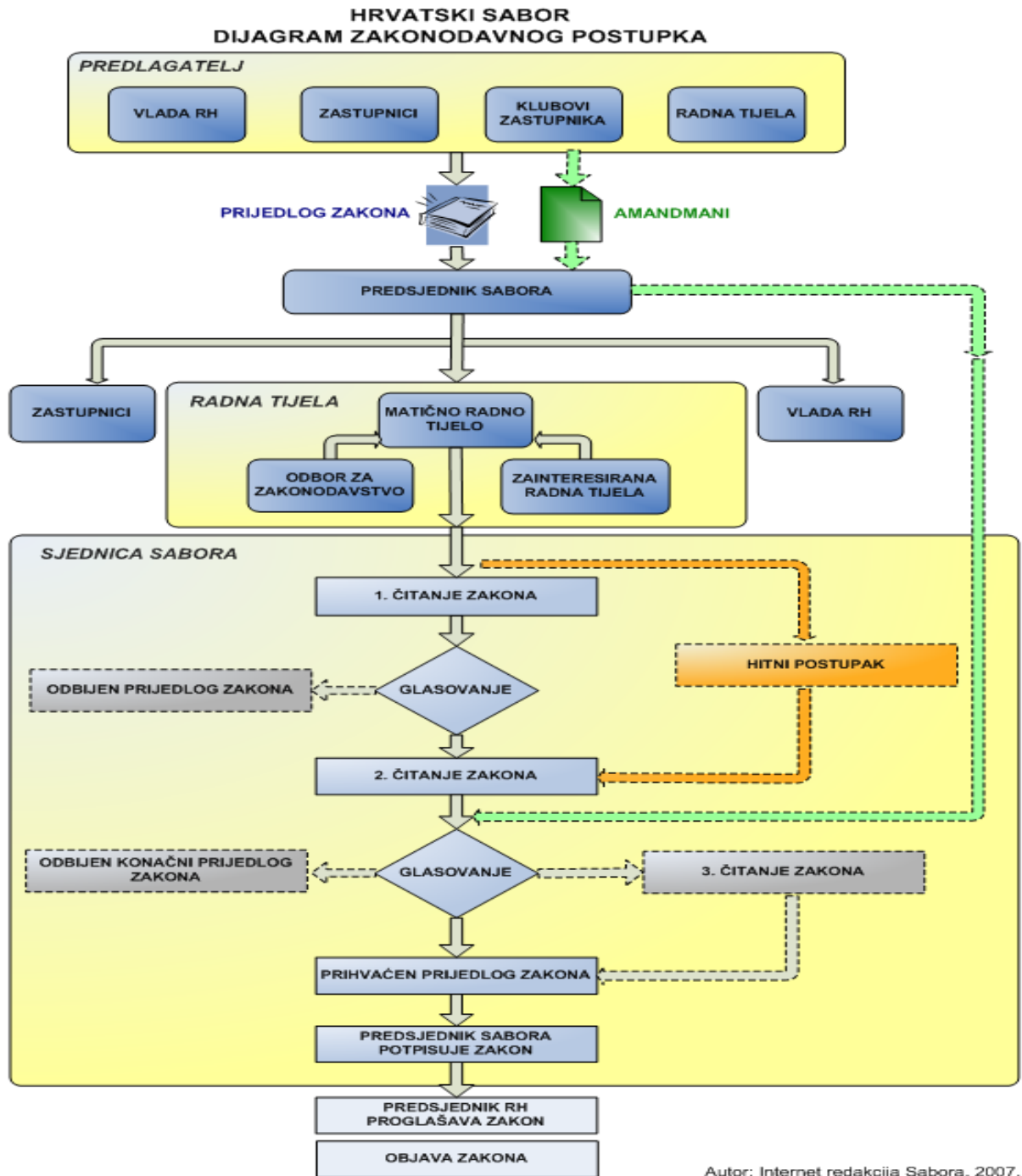
Procedura donošenja akata razlikuje se ovisno o tome o kakvom je aktu riječ, pa se tako procedura razlikuje za donošenje organskih zakona, državnog proračuna, no sam zakonodavni

proces uvijek završava objavom zakona⁹ u službenom glasilu Republike Hrvatske.

U postupku donošenja odluka, deklaracija, rezolucija, preporuka i drugih akata Sabora primjenjuju se odredbe Poslovnika o postupku za raspravu o konačnom prijedlogu zakona s tim da je rasprava o tim aktima jedinstvena.“ (<http://www.sabor.hr/zakonodavni>.)

⁹ Prije nego što stupe na snagu zakoni i drugi propisi državnih tijela objavljuju se u „Narodnim novinama“, službenom listu Republike Hrvatske.

Slika 1 Dijagram zakonodavnog postupka

Izvor <http://www.sabor.hr/Default.aspx?art=1639>

10. POSTUPAK DONOŠENJA ZAKONA

„Sabor, na temelju prava i ovlaštenja utvrđenih Ustavom Republike Hrvatske i ovim Poslovníkom, donosi Ustav, ustavne zakone, zakonike, zakone, državni proračun, odluke, deklaracije, rezolucije, povelje, preporuke i zaključke te daje vjerodostojna tumačenja pojedinih odredaba zakona. (<http://www.sabor.hr/postupak-donosjenja-akata>)

Postupak donošenja zakona pokreće se podnošenjem prijedloga zakona predsjedniku Sabora. Pravo predlaganja zakona ima svaki zastupnik, klubovi zastupnika, radna tijela Sabora te Vlada osim ako je Ustavom Republike Hrvatske, Poslovníkom ili zakonom propisano da pojedini prijedlog mogu podnijeti samo određena tijela ili određeni broj zastupnika. Predsjednik Sabora dostavlja primljeni prijedlog zakona predsjednicima svih radnih tijela, svim zastupnicima, a i predsjedniku Vlade kada Vlada nije predlagatelj.

Sabor može posebnim zaključkom odrediti da se u radnim tijelima provede, na osnovi ocjene stanja u pojedinim područjima te izloženih teza o mogućim normativnim rješenjima, a uz potrebna obrazloženja, prethodna rasprava o razlozima za donošenje zakona i o osnovnim pitanjima koja treba urediti zakonom. Prethodna se rasprava može provesti i na sjednici Sabora. Nakon provedene prethodne rasprave sva stajališta, mišljenja i prijedlozi dostavljaju se predlagatelju koji je obvezan pri izradi prijedloga zakona uzeti ih u obzir te posebno obrazložiti one koje nije mogao prihvatiti.

Predlagatelj zakona obvezan je izvijestiti predsjednika Sabora tko će u radnim tijelima i Saboru davati obavijesti i objašnjenja, odnosno potrebna obrazloženja o podnesenom prijedlogu zakona. (<http://www.sabor.hr/postupak-donosjenja-akata>)

Uz prijedlog zakona predlagatelj može dostaviti i odgovarajuću dokumentaciju, posebice stručna mišljenja, prihvaćene međunarodne ugovore, izvješće o provedenom savjetovanju sa zainteresiranom javnošću i druge akte kojima obrazlaže svoj prijedlog. Tekst prijedloga zakona sadrži rješenja u obliku pravnih odredbi. Pojedina se rješenja mogu predložiti alternativno, s potrebnim obrazloženjima svake od predloženih alternativa. U obrazloženju prijedloga zakona daje se objašnjenje pojedinih odredbi koje sadrži prijedlog zakona. “(<http://www.sabor.hr/postupak-donosjenja-akata>)

11. ULOGA VLADE U DONOŠENJU PROPISA ODNOSNO ZAKONA

10.1. O Vladi

Vlada Republike Hrvatske predstavlja izvršnu vlast u Republici Hrvatskoj. Obično se naziva Vlada Republike Hrvatske ili samo Vlada. Svoje dužnosti obavlja u skladu s Ustavom i Zakonom.

Vladu Republike Hrvatske čine njezin predsjednik, (kojeg često nazivamo i premijerom), te potpredsjednici i ministri.

Djelokrug Vlade Republike¹⁰ Hrvatske propisan je prije svega Ustavom Republike Hrvatske, a način rada, odlučivanje i vrste akata koje Vlada donosi propisuju se zakonom i poslovnikom. (Mašić, B., Stranačka struktura Hrvatskog sabora 1990.-2010.)

10.2. Uloga Vlade

Donošenje propisa, odnosno zakona, strategija, uredbi, odluka, rješenja i drugih akata, temeljni je instrument u ostvarivanju ciljeva i javnih politika u Republici Hrvatskoj.

Vlada Republike Hrvatske kao nositelj izvršne vlasti glavni je inicijator donošenja propisa te zakonodavnih akata koji se usvajaju u Hrvatskom saboru kao nositelju zakonodavne vlasti. Prema Ustavu RH pravo na predlaganje zakona ima svaki zastupnik, klubovi zastupnika, radna tijela Hrvatskog sabora te Vlada.

Vlada Republike Hrvatske obavlja izvršnu vlast u skladu s Ustavom i zakonom. U obavljanju izvršne vlasti Vlada određuje, usmjerava i usklađuje provedbu politika i programa te u tu svrhu predlaže i donosi strategije, daje smjernice, donosi akte te poduzima druge mjere potrebne za uređenje odnosa iz područja svoje nadležnosti. (Mašić, B., Stranačka struktura Hrvatskog sabora 1990.-2010.)

¹⁰ predlaže zakone i druge akte Hrvatskom Saboru, predlaže državni proračun i završni račun, provodi zakone i druge odluke Hrvatskoga sabora, donosi uredbе za izvršenje zakona, vodi vanjsku i unutarnju politiku, usmjerava i nadzire rad državne uprave, brine o gospodarskom razvitku zemlje, usmjerava djelovanje i razvitak javnih službi, obavlja druge poslove određene Ustavom i zakonom.

10.3. Akti Vlade Republike Hrvatske su:

Poslovnik - uređuje ustrojstvo i način rada i odlučivanje Vlade (Narodne novine 154/2011, Narodne novine 121/2012, Narodne novine 7/2013);

Uredbe - Vlada ih donosi u skladu s Ustavom i zakonom. Pitanje koje se ne uređuju uredbom, rješavaju se odlukom, zaključkom ili rješenjem;

Odluke - uređuju pojedina pitanja iz nadležnosti Vlade ili određuju mjere, daje se suglasnost ili potvrđuju akti drugih tijela i pravnih osoba, te odlučuje o drugim pitanjima o kojima se ne donosi propis;

Zaključak - utvrđuje stajališta Vlade u pitanjima provedbe utvrđene politike te određuju zadaće tijelima državne uprave;

Rješenje - odlučuje se o imenovanjima i razrješenjima te o drugim pojedinačnim stvarima iz djelokruga Vlade.

Vlada predlaže Hrvatskom saboru zakone i druge akte i to kroz sljedeću redovitu proceduru:

1. Središnje tijelo državne uprave:

- 1) Definiira problem
- 2) Definiira ciljeve
- 3) Procjenjuje učinke propisa
- 4) Provodi savjetovanje sa zainteresiranom javnošću
- 5) Objavljuje izvješće o savjetovanju
- 6) Prikuplja mišljenja tijela državne uprave i Ureda za zakonodavstvo
- 7) Izrađuje nacrt/prijedlog

2. Stručna radna skupina:

- 1) razmatra nacrt/ prijedlog propisa

2) daje mišljenja i preporuke

3. Koordinacija Vlade

Radi davanja mišljenja, prijedloga i stručnih obrazloženja o pitanjima iz djelokruga Vlade, Vlada osniva svoja stalna radna tijela, a posebnim odlukama može osnivati i povremena radna tijela.

Stalna radna tijela Vlade jesu:

- 1) Koordinacija za društvene djelatnosti i ljudska prava;
- 2) Koordinacija za gospodarstvo;
- 3) Koordinacija za unutarnju i vanjsku politiku;
- 4) Komisija za odnose s vjerskim zajednicama;
- 5) Kadrovska komisija;
- 6) Administrativna komisija.

4. Uži kabinet Vlade

Uži kabinet čine predsjednik i potpredsjednici Vlade. Na sjednicu Užeg kabineta Vlade mogu se pozvati ministri i drugi članovi Vlade koje odredi predsjednik. Obično se na sjednicu Užeg kabineta pozivaju ministri iz onih resora iz čijeg djelokruga dolaze pitanja koja se raspravljaju na sjednici Užeg kabineta. Uži kabinet Vlade odlučuje o pitanjima iz njena djelokruga, posebno onima koja se odnose na vitalne interese Republike Hrvatske, na ugroženost neovisnosti i jedinstvenosti Republike Hrvatske te na elementarne nepogode. Sjednice Užeg kabineta nisu javne. (Narodne novine 154/2011, Narodne novine 121/2012, Narodne novine 7/2013)

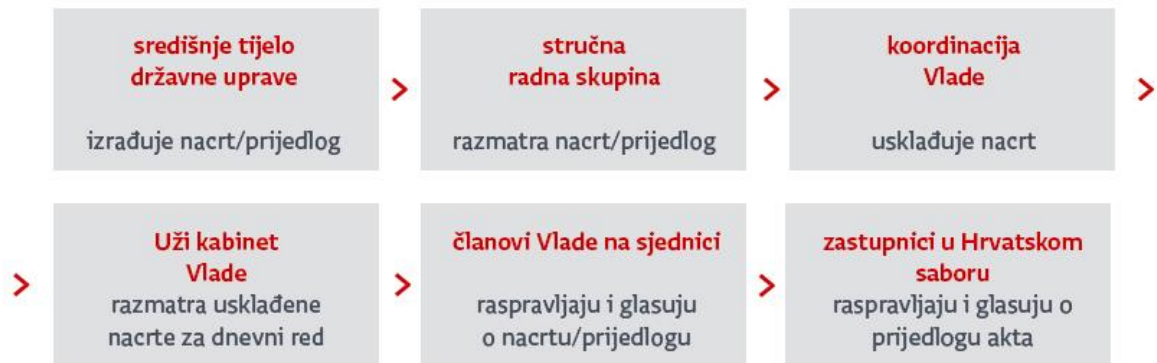
5. Sjednica Vlade

Vlada odlučuje natpolovičnom većinom glasova svih članova Vlade. Vlada odlučuje dvotrećinskom većinom svih članova Vlade kad nadležnim državnim tijelima predlaže:

- 1) promjenu Ustava Republike Hrvatske
- 2) udruživanje ili razdruživanje s drugim državama
- 3) promjenu granica Republike Hrvatske
- 4) raspuštanje Hrvatskoga sabora
- 5) raspisivanje državnog referenduma
- 6) djelovanje oružanih snaga Republike Hrvatske van njenih granica.

(<https://savjetovanja.gov.hr/postupak-donosnja-propisa-1104/1104>)

Slika 2 Postupak donošenja prijedloga

Izvor <https://savjetovanja.gov.hr/postupak-donosnja-propisa-1104/1104>

12. PRIJEDLOG ZAKONA

- ustavnu osnovu donošenja zakona
- ocjenu stanja i osnovna pitanja koja se trebaju urediti zakonom te posljedice koje će donošenjem zakona proisteći
- ocjenu i izvore potrebnih sredstava za provođenje zakona
- tekst prijedloga zakona, s obrazloženjem
- tekst odredbi važećeg zakona

Uz prijedlog zakona predlagatelj može dostaviti i odgovarajuću dokumentaciju, posebice stručna mišljenja, prihvaćene međunarodne ugovore, izvješće o provedenom savjetovanju sa zainteresiranom javnošću i druge akte kojima obrazlaže svoj prijedlog.

Prijedlog zakona u gornjem desnom kutu naslovne stranice obvezatno sadrži oznaku: "P.Z. br ...", a zakon koji se usklađuje s propisima Europske unije oznaku: "P.Z.E. br...". Svaki prijedlog zakona dobiva idući redni broj na kraju oznake iz stavka 1. ovoga članka, a tu oznaku mora sadržavati svaki drugi pisani materijal (izvješća, mišljenja, amandmani, konačni prijedlog zakona i drugo) koji se odnosi na prijedlog određenog zakona, sve do donošenja zakona.

11.1. Razmatranje u radnim tijelima

Prije rasprave o prijedlogu zakona na sjednici Sabora, predsjednik matičnog radnog tijela i Odbora za zakonodavstvo dužni su prijedlog zakona uvrstiti u dnevni red sjednice radnog tijela i provesti raspravu. Radna tijela izjašnjavaju se o svim elementima prijedloga zakona, a Odbor za zakonodavstvo posebno i o ustavnim osnovama zakona.

Kad razmotri prijedlog zakona, radno tijelo podnosi svoje izvješće Saboru s mišljenjem, stajalištem, primjedbama i prijedlozima utvrđenim u raspravi.

Matično radno tijelo može razmotriti mišljenje, stajalište, primjedbe i prijedloge koje su mu dostavila druga radna tijela koja su razmatrala prijedlog, odnosno od drugih radnih tijela može zatražiti dostavljanje istih. U izvješću, koje matično radno tijelo podnosi Saboru, izražava i svoje stajalište o mišljenju, stajalištu, primjedbama i prijedlozima tih radnih tijela, ako ih je zaprimilo prije zaključenja rasprave o prijedlogu zakona. Radno tijelo, kad razmotri prijedlog zakona, određuje izvjestitelja koji će na sjednici Sabora izlagati mišljenja, stajališta, primjedbe te obrazlagati prijedloge tog tijela. Izvjestitelj radnog tijela koje je razmotrilo prijedlog zakona može iznijeti mišljenja, stajališta, primjedbe i prijedloge koje je zauzelo radno tijelo.

Predsjednik Sabora zaprimljena izvješća radnih tijela dostavlja predlagatelju zakona i zastupnicima. Radno tijelo, kad razmotri prijedlog zakona, određuje izvjestitelja koji će na sjednici Sabora izlagati mišljenja, stajališta, primjedbe te obrazlagati prijedloge tog tijela.

11.2. Prvo čitanje

Prvo čitanje zakona¹¹ je prvi dio u postupku donošenja zakona koji se provodi na sjednici Sabora. (<http://www.sabor.hr/prvo-citanje>)

Ono obuhvaća:

- uvodno izlaganje predlagatelja,
- opću raspravu o prijedlogu zakona,
- raspravu o pojedinostima koja uključuje i raspravu o tekstu prijedloga zakona,

¹¹ prvi je korak u postupku donošenja zakona, a počinje uvodnim izlaganjem predstavnika predlagatelja koji na plenarnoj sjednici pojašnjava predložena zakonska rješenja. Nakon iznošenja stajališta radnih tijela (izvješća podnose njihovi izvjestitelji) slijedi rasprava o prijedlogu zakona. Prijedlozi i primjedbe iz rasprave upućuju se predlagatelju radi pripreme konačnog prijedloga zakona - za drugo čitanje.

- raspravu o stajalištima radnih tijela koja su razmatrala prijedlog,
- donošenje zaključka o potrebi donošenja zakona.

Predlagatelj zakona, odnosno predstavnik kojeg on odredi, osim uvodnog izlaganja ima pravo davati objašnjenja, iznositi mišljenja i izjašnjavati se o iznesenim mišljenjima, stajalištima, primjedbama i prijedlozima tijekom cijele rasprave u skladu s odredbama ovoga Poslovnika. Predstavnik Vlade može zatražiti riječ tijekom cijele rasprave u Saboru i kada prijedlog zakona nije podnijela Vlada. Predlagatelj zakona može povući prijedlog zakona do zaključenja rasprave. (<http://www.sabor.hr/prvo-citanje>)

Na sjednici Sabora vodi se o prijedlogu zakona, u pravilu objedinjeno, opća rasprava i rasprava o pojedinostima. Opća rasprava o prijedlogu zakona vodi se tako da zastupnici iznose svoja mišljenja o potrebi donošenja zakona, o osnovnim pitanjima koja treba urediti zakonom, o ustavnoj ovlasti da se predloženi odnosi uredi zakonom i o opsegu i načinu zakonskog uređivanja tih odnosa. Rasprava o pojedinostima vodi se o tekstu prijedloga zakona i o pojedinim odredbama.

Ako zastupnici ocijene da nije potrebno donijeti zakon, prijedlog zakona odbit će se zaključkom koji mora biti obrazložen i dostavljen predlagatelju. Prijedlog zakona koji je odbijen na sjednici ne može biti ponovno uvršten u dnevni red sjednice prije isteka roka od tri mjeseca od dana kada ga je odbio Sabor.

Nakon završene rasprave zaključkom kojim se prihvaća prijedlog zakona utvrđuju se mišljenja, stajališta, primjedbe i prijedlozi u vezi s prijedlogom zakona i upućuju se predlagatelju radi pripreme konačnog prijedloga zakona. (<http://www.sabor.hr/prvo-citanje>)

11.3. Konačni prijedlog zakona

Konačni prijedlog zakona podnosi se u obliku u kojem se donosi zakon.

Obrazloženje konačnog prijedloga zakona obuhvaća razloge zbog kojih se zakon donosi, pitanja koja se njime rješavaju, objašnjenje odredbi predloženog zakona, podatke o financijskim sredstvima potrebnim za provođenje zakona i o načinu osiguranja tih sredstava te druge okolnosti od važnosti za pitanja koja se uređuju zakonom.

Predlagatelj zakona dužan je u obrazloženju konačnog prijedloga zakona navesti razlike između rješenja koja predlaže u odnosu na rješenja iz prijedloga zakona, razloge zbog kojih su te razlike nastale te prijedloge, primjedbe i mišljenja koji su bili dani na prijedlog zakona, a koje predlagatelj nije prihvatio, uz navođenje razloga zbog kojih ih nije prihvatio.

11.4. Primjena odredbi ovoga Poslovnika

Kada se raspravlja o konačnom prijedlogu zakona, na odredbe o prijedlogu zakona u raspravi u drugom čitanju, na odgovarajući se način primjenjuju odredbe o prijedlogu zakona o raspravi u prvom čitanju.

U tijeku rasprave o tekstu konačnog prijedloga zakona raspravlja se o konačnom prijedlogu po dijelovima ili člancima te o podnesenim amandmanima. Nakon rasprave odlučuje se o podnesenim amandmanima. Predlagatelj zakona izjašnjava se o svakom pojedinom amandmanu prihvaća li ga ili ne, a na izjašnjenje predlagatelja može se očitovati samo podnositelj amandmana, ne dulje od dvije minute. Nakon provedene rasprave i odlučivanja o amandmanima zaključuje se rasprava i odlučuje se o donošenju zakona.

11.5. Drugo čitanje

Drugo čitanje zakona¹² je drugi dio u postupku donošenja zakona koji se provodi na sjednici Sabora i obuhvaća: (<http://www.sabor.hr/drugo-citanje>)

- uvodno izlaganje predlagatelja
- opću raspravu o prijedlogu zakona,
- raspravu o tekstu konačnog prijedloga zakona
- raspravu o stajalištima radnih tijela,
- raspravu o podnesenim amandmanima,
- odlučivanje o amandmanima
- donošenje zakona.

Predlagatelj zakona nakon uvodnog izlaganja ima pravo zatražiti riječ u tijeku cijele rasprave, davati objašnjenja, iznositi svoja mišljenja i izjašnjavati se o podnesenim amandmanima i o izraženim mišljenjima i primjedbama. Riječ može zatražiti u tijeku rasprave i predstavnik Vlade i kad Vlada nije predlagatelj.

U tijeku rasprave o tekstu konačnog prijedloga zakona raspravlja se o prijedlogu po dijelovima, glavama, odnosno odjeljcima, člancima te o podnesenim amandmanima o kojima se odlučuje nakon rasprave. Predlagatelj zakona očituje se o svakom pojedinom amandmanu, a na očitovanje predlagatelja može se osvrnuti samo podnositelj amandmana. Nakon provedene rasprave i odlučivanja o amandmanima, zaključuje se rasprava i odlučuje o donošenju zakona.

¹² Drugo čitanje zakona drugi je korak u postupku donošenja zakona. Predlagatelj mora podnijeti Konačni prijedlog zakona u roku od šest mjeseci od dana prihvatanja Prijedloga zakona u prvom čitanju - u suprotnom će se postupak smatrati obustavljenim. U obrazloženju konačnog prijedloga zakona predlagatelj mora navesti razlike u odnosu na prvobitni prijedlog te pojasniti razloge neprihvatanja pojedinih primjedaba.

11.6. Treće čitanje

Treće čitanje zakona poseban je dio u postupku donošenja zakona koji se provodi po odluci Sabora ili na zahtjev predlagatelja i to u slučajevima kada je na tekst konačnog prijedloga zakona podnesen veći broj amandmana ili kada su amandmani takve naravi da bitno mijenjaju sadržaj konačnog prijedloga zakona.

Treće čitanje zakona provodi se uz uvjete i po postupku propisanom Poslovníkom za drugo čitanje.

11.7. Hitni postupak

Zakon se može donijeti po hitnom postupku onda kada to zahtijevaju osobito opravdani razlozi, koji u prijedlogu moraju biti posebno obrazloženi. (<http://www.sabor.hr/hitni-postupak>)

Uz prijedlog da se zakon donese po hitnom postupku podnosi se konačni prijedlog zakona, koji sadrži sve što i prijedlog zakona, osim što se umjesto teksta prijedloga zakona prilaže tekst konačnog prijedloga zakona. Kada prijedlog da se zakon donese po hitnom postupku podnosi zastupnik, tada mora imati pisanu podršku još 15 zastupnika. Prijedlog da se zakon donese po hitnom postupku može podnijeti klub zastupnika koji ima 15 ili više članova te klubovi zastupnika koji imaju zajedno 15 ili više članova.

Prijedlog se podnosi predsjedniku Sabora najkasnije 24 sata prije utvrđivanja dnevnog reda na sjednici, a o njemu se odlučuje glasovanjem prilikom utvrđivanja dnevnog reda na početku sjednice ili i prilikom dopune dnevnog reda. Ukoliko prijedlog za hitni postupak¹³ nije prihvaćen, predsjednik Sabora može predložiti provođenje prvog čitanja na istoj sjednici. (<http://www.sabor.hr/hitni-postupak>)

¹³ Po hitnom postupku donose se zakoni koji se usklađuju s dokumentima Europske unije ako to zatraži predlagatelj osim u slučaju kada matično radno tijelo, Odbor za Ustav, Poslovník i politički sustav ili Odbor za zakonodavstvo predlože da se zbog neusklađenosti s Ustavom ili pravnim sustavom, o zakonu raspravlja u prvom čitanju

11.8. Organski zakoni

Organskim zakonom¹⁴ uređuju se prava nacionalnih manjina, te razrađuju Ustavom Republike Hrvatske utvrđena ljudska prava i temeljne slobode, izborni sustav, ustrojstvo, djelokrug i način rada državnih tijela te ustrojstvo i djelokrug lokalne i područne (regionalne) samouprave. (Ustav kao simbol i instrument, Hans Vorländer ; Odsjek političkih znanosti Tehničkog sveučilišta u Dresdenu, Dresden, Njemačka)

Ravnopravnost i zaštita prava nacionalnih manjina uređuje se ustavnim zakonom koji se donosi po postupku za donošenje organskih zakona. Na postupak donošenja organskih zakona i ustavnog zakona kojim se uređuju ravnopravnost i zaštita prava nacionalnih manjina primjenjuju se odredbe ovoga Poslovnika o postupku donošenja zakona. Organski zakoni kojima se uređuju prava nacionalnih manjina Hrvatski sabor donosi dvotrećinskom većinom glasova svih zastupnika. Ostale organske zakone Hrvatski sabor donosi većinom glasova svih zastupnika. (<http://www.sabor.hr/prijedlog-zakona>)

¹⁴ Organski zakon je zasebna vrsta zakona kojim se uređuju temeljna ustavna pravila o pravima i slobodama čovjeka i građanina te o ustrojstvu državne vlasti. Po pravnoj snazi je ispod ustava i iznad zakona.

Veća pravna snaga organskih zakon proizlazi iz strože, odnosno kvalificirane većine, kojom se oni donose za razliku od svih ostalih zakona koji se donose natpolovičnom većinom nazočnih zastupnika u zakonodavnom tijelu, odnosno njegovom domu.

Ustav Republike Hrvatske poznaje organske zakone. Prema članku 82. Ustava, organski su zakoni oni kojima se uređuju nacionalna prava koje Zastupnički dom donosi dvotrećinskom većinom glasova svih zastupnika (istom većinom kojom se donosi i mijenja ustav, ali ne prema istom postupku) te zakoni kojima se razrađuju Ustavom utvrđena ljudska prava i temeljne slobode, izborni sustav, ustrojstvo, djelokrug i način rada državnih tijela te ustrojstvo lokalne i područne (regionalne) samouprave, a koje Zastupnički dom donosi većinom glasova svih zastupnika.

12. AMANDMANI

Prijedlog za izmjenu ili dopunu konačnog prijedloga zakona podnosi se pisano u obliku amandmana s obrazloženjem. Pravo podnošenja amandmana ima svaki zastupnik, klubovi zastupnika i radna tijela Sabora, te Vlada. Amandmani¹⁵ se upućuju predsjedniku Sabora najkasnije do kraja rasprave na sjednici Sabora o konačnom prijedlogu zakona. (<http://www.sabor.hr/amandmani>)

Predsjednik Sabora dostavlja amandmane zastupnicima, predlagatelju zakona i Vladi kada ona nije predlagatelj zakona. Amandmani se upućuju i matičnom radnom tijelu te Odboru za zakonodavstvo kako bi dostavili svoja izvješća s mišljenima i prijedlozima o njima.

Ako se konačnim prijedlogom zakona mijenja i dopunjuje zakon, amandmani se mogu podnositi samo na članke obuhvaćene predloženim izmjenama i dopunama. Iznimno, amandmani se mogu podnositi i na članke koji nisu obuhvaćeni predloženim izmjenama i dopunama zakona ako je to potrebno zbog usklađivanja s Ustavom Republike Hrvatske ili dokumentima vezanim uz međunarodne integracije te u svezi s odlukama Ustavnog suda Republike Hrvatske. (<http://www.sabor.hr/amandmani>)

12.1. Glasovanje o amandmanima

O amandmanima se glasuje prema redoslijedu članaka konačnog prijedloga zakona na koje se odnose. Ako je na jedan članak konačnog prijedloga zakona podneseno više amandmana, o amandmanima se glasuje po redoslijedu koji odredi predsjedatelj Sabora bez rasprave. Ukoliko je na jedan članak konačnog prijedloga podneseno više amandmana identičnog sadržaja, glasuje se samo o prvom od njih. Ako se na isti članak prihvati više amandmana koji se međusobno isključuju, prihvaćen je amandman koji je po redoslijedu posljednji prihvaćen glasovanjem. Amandman koji je podnio predlagatelj zakona ili s kojim

¹⁵ Amandman (engleski: Amendment od glagola amend = popraviti, korigirati, od latinskog emendare) je izraz za korekciju nekog pravnog dokumenta, prije svega zakonskih, iako se to može odnositi i na obični trgovački ugovor.

Amandan se razlikuje od ostalih dopuna zakona po tome što se ne dira u izvorni prvobitni tekst, već se novi tekst dodaje na kraju propisa na koji se odnosi, kad ga usvoji (izglasa) nadležno zakonodavno tijelo.

se predlagatelj zakona suglasio, postaje sastavnim dijelom konačnog prijedloga zakona i o njemu se odvojeno ne glasuje. (<http://www.sabor.hr/amandmani>)

O amandmanima se izjašnjava predlagatelj i Vlada neovisno je li predlagatelj zakona ili ne. Izjašnjavanje je u pravilu usmeno. Na očitovanje predlagatelja zakona o amandmanu osvrnuti se može samo podnositelj amandmana¹⁶, ali ne duže od dvije minute. Amandman postaje sastavnim dijelom konačnog prijedloga zakona i o njemu se ne glasuje odvojeno ako ga je podnio predlagatelj zakona ili ako se s amandmanom suglasio predlagatelj zakona. Ako u raspravi o podnesenim amandmanima predsjednik ili član Odbora za Ustav, Poslovnik i politički sustav upozori na njihovu suprotnost s odredbama Ustava Republike Hrvatske, sjednica Sabora će se prekinuti dok Odbor ne dostavi svoje mišljenje. (Jasna Omejec, Kontrola ustavnosti ustavnih normi (ustavnih amandmana i ustavnih zakona))

12.2. Vjerodostojno tumačenje zakona

Prijedlog za davanje vjerodostojnog tumačenja zakona može podnijeti ovlaštenu predlagatelj zakona predsjedniku Sabora, a mora sadržavati naziv zakona, naznaku odredbe za koju se traži tumačenje i razloge zbog kojih se traži tumačenje, izvore potrebnih sredstava te prijedlog teksta vjerodostojnog tumačenja zakona. Predsjednik Sabora upućuje prijedlog za davanje vjerodostojnog tumačenja zakona Odboru za zakonodavstvo, matičnom radnom tijelu i Vladi, ako ona nije podnositelj prijedloga, radi ocjene njegove osnovanosti. Matično radno tijelo i Vlada dužni su, u roku od 30 dana, dostaviti mišljenje Odboru za zakonodavstvo. Ako matično radno tijelo i Vlada ne dostave mišljenje u propisanom roku, smatrat će se da su suglasni s prijedlogom za davanje vjerodostojnog tumačenja.

Odbor za zakonodavstvo, nakon što pribavi mišljenja matičnoga radnog tijela te Vlade ili nakon isteka roka iz članka 209. stavka 3. ovoga Poslovnika, ocjenjuje je li valjano podneseni prijedlog za davanje vjerodostojnog tumačenja zakona osnovan te u roku od 30 dana izvješćuje o svom stajalištu Sabor. (Jasna Omejec, Kontrola ustavnosti ustavnih normi (ustavnih amandmana i ustavnih zakona))

¹⁶ Pravo podnošenja amandmana imaju zastupnici, klubovi zastupnika, radna tijela Sabora i Vlada RH.

Ako utvrdi da je prijedlog osnovan, Odbor za zakonodavstvo će prijedlog teksta vjerodostojnog tumačenja sa svojim izvješćem podnijeti Saboru.

Ako Odbor za zakonodavstvo¹⁷ ocijeni da prijedlog za davanje vjerodostojnog tumačenja nije osnovan, on će o tome izvijestiti Sabor koji povodom toga izvješća donosi odluku. Sabor o prijedlogu za vjerodostojno tumačenje raspravlja u jednom čitanju.

(<http://www.sabor.hr/amandmani>)

¹⁷Razmatra prijedloge zakona i drugih akata koje donosi Sabor u pogledu njihove usklađenosti s Ustavom Republike Hrvatske i pravnim sustavom te u pogledu njihove pravne obrade, razmatra pitanja jedinstvene zakonodavne metodologije i druga pitanja bitna za jedinstvenu pravnotehniku i terminološku usklađenost akata koje donosi Sabor, daje mišljenje o prijedlogu da pojedine odredbe zakona ima ju povratno djelovanje, brine se o jedinstvu pravnog sustava i daje mišljenje o načelnim pitanjima izgradnje pravno-sustava ili jedinstvene primjene zakona, razmatra akte koje potvrđuje ili na koje daje suglasnost Sabor i o tome daje mišljenje, utvrđuje i izdaje pročišćene tekstove zakona i drugih akata koje donosi Sabor, kad je tim zakonima ili aktima za to ovlašten ili kada su ti akti najmanje tri puta izmijenjeni ili dopunjeni, razmatra prijedloge za davanje vjerodostojnog tumačenja zakona ili drugog akta kojeg je donio Sabor, obavlja i druge poslove.

13. GLASOVANJE I ODLUČIVANJE

Glasovanje na sjednici u pravilu je javno, a provodi se dizanjem ruke, poimeničnim ili elektroničkim glasovanjem. (<http://www.sabor.hr/glasovanje-i-odlucivanje>)

Zakone, odluke, rezolucije, zaključke i druge akte Sabor donosi većinom glasova, ukoliko je na sjednici Sabora nazočna većina zastupnika., osim u slučajevima kada je Ustavom Republike Hrvatske ili Poslovníkom Hrvatskoga sabora drukčije određeno.

13.1. Većinom glasova svih zastupnika Sabor donosi:

- odluke da se pristupi promjeni Ustava Republike Hrvatske, kao i utvrđivanje nacrtá promjene Ustava Republike Hrvatske,
- zakone (organski zakoni) kojima se razrađuju Ustavom utvrđena ljudska prava i temeljne slobode, izborni sustav, ustrojstvo, djelokrug i način rada državnih tijela te ustrojstvo i djelokrug lokalne i područne (regionalne) samouprave,
- Strategiju nacionalne sigurnosti i Strategiju obrane Republike Hrvatske,
- odluke o davanju povjerenja predsjedniku i članovima Vlade, odnosno o iskazivanju povjerenja predsjedniku Vlade, Vladi u cjelini ili pojedinom članu Vlade,
- Odluku o raspuštanju Sabora,
- Poslovnik Sabora,
- državni proračun.

13.2. Dvotrećinskom većinom glasova svih zastupnika Sabor:

- donosi Ustav Republike Hrvatske i promjenu Ustava Republike Hrvatske,
- potvrđuje međunarodne ugovore kojima se međunarodnoj organizaciji ili savezu daju ovlasti izvedene iz Ustava Republike Hrvatske,
- donosi Ustavni zakona o Ustavnom sudu Republike Hrvatske,
- donosi odluku iz članka 7. stavka 3., 4. i 5. Ustava Republike Hrvatske ako se ispuni pretpostavka iz članka 7. stavka 7. Ustava Republike Hrvatske,

- donosi ustavne zakone (organski zakoni) kojima se uređuju prava nacionalnih manjina i druge ustavne zakone,
- donosi odluku o pokretanju postupka za utvrđivanje posebne odgovornosti predsjednika Republike,
- donosi prethodnu odluku o udruživanju Republike Hrvatske u saveze s drugim državama, odnosno njezinu razdruživanju,
- donosi odluku iz članka 8. Ustava Republike Hrvatske,
- donosi odluku iz članka 126. Ustava Republike Hrvatske,
- donosi zakone sukladno članku 17. stavku 1. Ustava Republike Hrvatske.

13.3. Objava zakona

Predsjednik Sabora potpisuje zakone i druge akte koje donosi Sabor te ih upućuje predsjedniku Republike zbog proglašenja. (<http://www.sabor.hr/objava-zakona>)

Predsjednik Republike odlukom proglašava zakone u roku od osam dana od dana kada su izglasani u Hrvatskom saboru. Ukoliko predsjednik Republike smatra da proglašeni zakon nije u skladu s Ustavom, može pokrenuti postupak za ocjenu ustavnosti zakona pred Ustavnim sudom. Prije nego što stupe na snagu zakoni i drugi propisi državnih tijela objavljuju se u „Narodnim novinama“, službenom listu Republike Hrvatske. (<https://zakonodavstvo.gov.hr/pravila-objave-propisa-i-drugih-akata-u-narodnim-novinama-sluzbenom-listu-rh/413>)

14. ZAKLJUČAK

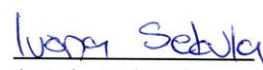
Ovaj rad je rezultat višemjesečnog proučavanja i prikupljanja informacija o počecima hrvatskog Sabora i Sabora općenito (ustrojstvo Sabora, sjednice Sabora, radna tijela). Za vrijeme pisanja rada proširila sam svoje teorijsko znanje koje sam naučila na Veleučilištu „Nikola Tesla“ iz predmeta Državno-političko uređenje i politička ekonomija Republike Hrvatske i Lokalna samouprava. U prvom dijelu rada sam pisala o dalekim počecima Sabora koji sežu još u daleko 9. stoljeće kad je hrvatski narodi kao znak očitovanja svoje samosvijesti pokazali svoj politički položaj formirali svoje narodne zborove koji su u dugom povijesnom razdoblju poprimali različita obilježja i tako sve do formiranja Sabora kao suvremenog predstavničkog tijela svog naroda.

Nadalje, u radu je detaljno opisan postupak zakonodavnog postupka te postupka donošenja akata što je zapravo i cilj ovoga rada. Postupak donošenja zakona pokreće se na način da se prijedlog zakona dostavi predsjedniku Sabora. Predsjednik Sabora primljeni prijedlog zakona upućuje predsjednicima svih radnih tijela, zastupnicima i predsjedniku Vlade, kada Vlada nije predlagatelj. Pravo predlaganja zakona ima svaki zastupnik, klubovi zastupnika i radna tijela Sabora te Vlada.

Nakon prijedloga zakona slijedi prvo čitanje. Ono obuhvaća slijedeće: uvodno izlaganje predlagatelja, opću raspravu o prijedlogu zakona, raspravu o pojedinostima koja uključuje i raspravu o tekstu prijedloga zakona, raspravu o stajalištima radnih tijela koja su razmatrala prijedlog, kao i donošenje zaključka o potrebi donošenja zakona. Nakon toga slijedi drugo čitanje koje se ujedno smatra i konačnom raspravom o prijedlogu zakona. Tu je još i treće čitanje zakona koji se provodi po odluci Sabora ili na zahtjev predlagatelja i to u slučajevima kada je na tekst konačnog prijedloga zakona podnesen veći broj amandmana.

Predsjednik Republike odlukom proglašava zakone u roku od osam dana od dana kada su izglasani u Hrvatskom saboru. Ukoliko predsjednik Republike smatra da proglašeni zakon nije u skladu s Ustavom, može pokrenuti postupak za ocjenu ustavnosti zakona pred Ustavnim sudom. Prije nego što stupe na snagu zakoni i drugi propisi državnih tijela objavljuju se u „Narodnim novinama“, službenom listu Republike Hrvatske.

Ivona Sekula

(potpis studenta)

15. LITERATURA

Knjige

Budiša, D., (2001) Razgovori o hrvatskoj državi, Nakladni zavod Globus, Zagreb

Budak, N., (2010) Hrvatski Sabor, Leykam international, Zagreb

Šutić, B., (2011) Državno i političko uređenje Republike Hrvatske, Hrvatska Sveučilišna naknada, Zagreb

Zakošek, N., (2002) Politički sustav Hrvatske, Fakultet političkih znanosti Sveučilišta u Zagrebu, Zagreb

Ustav Republike Hrvatske, Narodne novine 85/10 – pročišćeni tekst

Ilišin, V., Hrvatski sabor 2000.: strukturne značajke i promjene, Institut za društvena istraživanja, Zagreb, Hrvatska

Ilišin, V., Strukturna dinamika hrvatskog parlamenta, Politička misao 03/1999., str. 2

Mašić, B., Stranačka struktura Hrvatskog sabora 1990.-2010.

Vorländer, H., Ustav kao simbol i instrument Odsjek političkih znanosti Tehničkog sveučilišta u Dresdenu, Dresden, Njemačka

Narodne novine 154/2011, Narodne novine 121/2012, Narodne novine 7/2013

Internet

<http://www.sabor.hr/postupak-donosnja-akata>

<http://www.sabor.hr/povijest>

<http://www.sabor.hr/Default.aspx?sec=351>

<http://www.sabor.hr/radna-tijela>

<http://www.sabor.hr/zakonodavni>

<http://www.sabor.hr/postupak-donosenja-akata>

<https://savjetovanja.gov.hr/postupak-donosenja-propisa-1104/1104>

<http://www.sabor.hr/prijedlog-zakona>

<http://www.sabor.hr/amandmani>

<http://www.sabor.hr/prvo-citanje>

<http://www.sabor.hr/drugo-citanje>

<http://www.sabor.hr/hitni-postupak>

<http://www.sabor.hr/Default.aspx?art=1639>

<https://zakonodavstvo.gov.hr/pravila-objave-propisa-i-drugih-akata-u-narodnim-novinama-sluzbenom-listu-rh/413>

<http://www.sabor.hr/objava-zakona>

<http://www.sabor.hr/glasovanje-i-odlucivanje>

16. POPIS SLIKA

Broj	Slika	Broj stranice
1.	Dijagram zakonodavnog postupka	21
2.	Postupak donošenja propisa	27